

Lääkeaine:	Keskeiset riskit ja huomioitavat asiat:	Seuraukset:	Riskipotilaat ja riskisairaudet	Kysy / kerro
Asetyylisalisyylihappo (ASA): kipulääke- ja yhdistelmävalmisteet (≥ 300 mg) (Aspirin, Disperin, Treo, Finrexin) Asetyylisalisyylihappo (ASA): mini-ASA (50-250 mg) (ASA-ratiopharm, Aspirin Cardio, Disperin, Primaspan, Trombo ASA)	Keskeiset riskit: ◦ Yhteiskäyttö muiden veren hyytymiseen vaikuttavien lääkkeiden kanssa → verenvuodot		Riskipotilaat: ◦ Iäkkäät (> 65 v) ◦ Lapset (< 16 v) ◦ Raskaana olevat (erityisesti alku- ja loppuraskaus)	Kysy: ◦ Kenelle lääke tulee? ◦ Onko kroonisia sairauksia tai säännöllistä lääkitystä? (Eryisesti munuaiset, verenohennuslääkkeet, astma) ◦ Onko lääkeallergioita? ◦ Onko ollut mahahaavaa tai muita ruoansulatuskanavan verenvuotoja? Närästääkö usein? mini-ASA: ◦ Onko hoito lääkärin määräämä? Kerro: ◦ Kahta tulehduskipulääkettä ei saa käyttää samanaikaisesti. ◦ ASAa ei suositella lasten kipu- ja kuumelääkkeeksi. ◦ Mini-ASA annosteltava 2 h ennen muita tulehduskipulääkkeitä (jos yhtäaikainen käyttö on välttämätöntä).
	◦ Yhteiskäyttö verenvuotoriskiä lisäävien lääkkeiden kanssa (muut tulehduskipulääkkeet, kortikosteroidit, SSRI- ja SNRI-lääkkeet) → GI-kanavan verenvuodot			
	◦ ASAn käyttö ennen tai jälkeen kirurgisten toimenpiteiden (myös hammaspoistot) → verenvuodot		◦ Sydän- ja verisuonisairaudet ◦ Tulehdukselliset suolistosairaudet ◦ Kardiovaskulaariset / sydäninfarktin riskitekijät (verenpaine, kolesteroli, diabetes, tupakointi) (ASA ≥ 300 mg) ◦ Astma (10-20 % astmaatikoista yliherkkiä) ◦ Kihti	
	◦ Mini-ASAn tautus ennen toimenpiteitä ja aloitus toimenpiteen jälkeen (selvitettävä aina lääkärin kanssa) → verenvuodot, tukokset			
	Muuta huomioitavaa:			
	◦ Interaktiot verenpaine- ja sydämen vajaatoiminnan lääkkeiden kanssa → muun lääkkeen tehon heikentyminen			
	◦ Interaktio litiumin kanssa → litiumin tehon lisääntyminen			
◦ Allergiset reaktiot ja yliherkyys (mm. astmaatikot) → Hengenahdistus				
◦ Ei tule käyttää lapsilla virusinfektioissa → Reyen syndrooman riskin lisääntyminen				
Ibuprofeini (Burana, Ibumax, Ibxin, Ibutabs, Ibumetin) Ketoprofeini (Ketorin, Ketomex) Naprokseeni (Pronaxen)	Keskeiset riskit: ◦ Yhteiskäyttö veren hyytymiseen vaikuttavien lääkkeiden kanssa → verenvuodot		Riskipotilaat ◦ Iäkkäät (> 65 v) ◦ Raskaana olevat (erityisesti alku- ja loppuraskaus)	Kysy: ◦ Kenelle lääke tulee? ◦ Onko kroonisia sairauksia tai säännöllistä lääkitystä? (Eryisesti munuaiset, verenohennuslääkkeet, astma) ◦ Onko lääkeallergioita? ◦ Onko ollut mahahaavaa tai muita ruoansulatuskanavan verenvuotoja? Närästääkö usein? Kerro: ◦ Ibuprofeeni on tulehduskipulääkkeistä suositeltavin. ◦ Kahta tulehduskipulääkettä ei saa käyttää samanaikaisesti. ◦ Lasten annosohje ja nestemäisen valmisteen mittaushoje. ◦ Mini-ASA annosteltava 2 h ennen.
	◦ Yhteiskäyttö verenvuotoriskiä lisäävien lääkkeiden kanssa (muut tulehduskipulääkkeet, mini-ASA, kortikosteroidit, SSRI- ja SNRI-lääkkeet) → GI-kanavan verenvuodot			
	Muuta huomioitavaa:		◦ Sydän- ja verisuonisairaudet ◦ Tulehdukselliset suolistosairaudet ◦ Kardiovaskulaariset / sydäninfarktin riskitekijät (verenpaine, kolesteroli, diabetes, tupakointi) ◦ Astma (10-20 % astmaatikoista)	
	◦ Interaktiot verenpaine- ja sydämen vajaatoiminnan lääkkeiden kanssa → Muun lääkkeen tehon heikentyminen			
	◦ Interaktio litiumin kanssa → litiumin tehon lisääntyminen			
◦ Allergiset reaktiot ja yliherkyys (mm. astmaatikot) → Hengenahdistus				

Lääkeaine:	Keskeiset riskit ja huomioitavat asiat:	Seuraukset:	Riskipotilaat ja riskisairaudet	Kysy / kerro
Parasetamoli (Panadol, Paramax, Pamol, Rolod)	Keskeiset riskit: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Yliannostus ◦ Useiden valmisteiden samanaikainen käyttö ◦ Alkoholin runsas käyttö 	→ Maksatoksisuus	Riskipotilaat <ul style="list-style-type: none"> ◦ Alkoholistit Riskisairaudet <ul style="list-style-type: none"> ◦ Krooninen kipu (useiden kipulääkkeiden samanaikainen käyttö) ◦ Epilepsia 	Kysy: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kenelle lääke tulee? ◦ Onko kroonisia sairauksia tai säännöllistä lääkitystä? Kerro: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Suositeltua vuorokausiannosta ei saa ylittää. ◦ Ei sovi yhteen alkoholin kanssa. ◦ Lasten annosohje ja nestemäisen valmisteiden mittausohje.
	Muuta huomioitavaa: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Yhteiskäyttö varfariinin kanssa (annos > 2 g/vrk) 	→ Verenvuodot		
	Muuta huomioitavaa: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Interaktio epilepsialääkkeiden kanssa 	→ Maksatoksisuus		
Kaliumkloridi (Kaleorid, Miral)	Keskeiset riskit: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Vaikea munuaisten vajaatoiminta ◦ Yhteiskäyttö kaliumia säästävien diureettien kanssa 	Hyperkalemia (sydämen rytmihäiriöt, neuro-muskulaariset oireet)	Riskipotilaat <ul style="list-style-type: none"> ◦ Iäkkäät (> 65 v) Riskisairaudet <ul style="list-style-type: none"> ◦ Munuaisten vajaatoiminta ◦ Sydänsairaudet ◦ Diabetes ◦ Ruokatorven ahtaumat ja kuroumat 	Kysy: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kenelle lääke tulee? ◦ Onko hoito lääkärin määräämä? ◦ Onko kroonisia sairauksia tai säännöllistä lääkitystä? Kerro: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Nieltävä kokonaisuina, aterian yhteydessä tai runsaan nesteen kera. Vältettävä ottamista juuri ennen nukkumaanmenoa. ◦ Säännöllinen veren kaliumpitoisuuden seuranta tärkeää.
	Muuta huomioitavaa: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Limakalvoja ärsyttävä 	→ Limakalvovauriot		
	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Yhteiskäyttö ACE-estäjien ja ATR-salpaajien kanssa, jos munuaissairaus 	→ Lievä hyperkalemia		

Lähteet:

- Käypä hoito - suositukset: Itselääkitys, Kipu, Tulehduskipulääkkeiden turvallinen käyttö
- SFINX
- Valmisteyhteenvedot